

הדפנות ושרי, הא באמת אהל דמשכן נבנה כך, וכיון דכל מלאכת שבת ממשכן ילפינן, הוי לן למילף גם זאת ממשכן, דגם באופן זה אסור עשיית האהל, וצע"ג, והיא באמת קושיא אלימתא, ודו"ק.

◇ ◇ ◇

לעיני כל בית ישראל בכל מסעיהם [מ, לח] ב"ה מוצאי שבת פקודי שנת אל ת'ש"ב, פני משיחך לפ"ק פישטיאן יצ"ו

פרשת פקודי מסיימת באלו התיבות **לעיני כל בית ישראל בכל מסעיהם**, נ"ל הכוונה בזה בהקדם הטעם דפרשיות אלו תרומה תצוה ויקהל פקודי תמיד נקראת קודם חדש ניסן, מה גם פרשת פקודי הוא תמיד או עפ"י רוב בשבת ר"ח ניסן או בשבת פרשת החדש, וזה בודאי לא הוי מקרה, כי ידוע מספר הקדוש 'החייט' [דף נו א], שהביא משם הזוהר באריכות דיש לכל פרשה ופרשה שקורין בכל שבת ושבת שייכות למה קורין אותה דוקא בשבת זה, דהקב"ה קבע תחומה דוקא בשבת זה, עיי"ש ותראה נפלאות, א"כ לפי"ז צריך להבין למה קבע הקב"ה לקרות פרשת פקודי סמוך לחדש ניסן.

נראה לי בזה עם דברי רבינו הקדוש חידושי הרי"ם [הל' פסח סי' תכ"ט] שכ' בטעם דחדש ניסן אסור להתענות בו, והב"י נתקשה בו דהא בטלה מגילת תענית, וכתב הוא ז"ל דיו"ט של ניסן אינו מכח מגילת תענית, דמגילת תענית הי' יו"ט דוקא בזמן שבית המקדש קיים, וכשחרב הבית המקדש בטלה מגילת תענית, וידוע דבית המקדש חרב והמשכן נגזו שלא שלטה בו יד במעשה משה רבינו ע"ה, וענין משכן מתהלך מאהל אל אהל כדמפורש בקרא, וזה לא נסתלק מאתנו גם בגלות, כדאמר בגמרא [מגילה כט, א] כל מקום שגלו ישראל שכינה עמם, ויום שהוקם המשכן ירדה שכינה לארץ כדמפורש בספרי ובגמרא, וזה עדיין עיקר קיום שלנו בגלות והתקוה לגאולה, ואיך לא יהיה יו"ט זה נוהג ולמה יבטל. וענין הבית

חיים מנחם נ"י על הספורנו פ' פקודי, בפסוק **ויקם משה את המשכן** [מ, יח], וזה לשונו, עשר היריעות מעשה חושב שנקראו משכן הוקמו קודם הקמת הקרשים, אם בידי אדם מחזיקין בו, ואם על דרך נס כדבריהם ז"ל [תנחומא שם], ועל זה הסדר נעשה והובא אל משה, כי אמנם אותן עשר יריעות הן היו עיקר המשכן, ושאר הנכנס באותו הבנין והם האדנים והקרשים והבריחים והעמודים והאווהל היו להעמיד המשכן ולכסותו, עכ"ל. ועיין רש"י מנחות [דף צט, א, ד"ה ויקם] שכתב ג"כ כך. הרי דבנין המשכן היה תחלה פרישת היריעות, ואח"כ העמידו כתליו ואדניו להעמידו, ולפי"ז יקשה מש"ס מפורש בביצה [דף לב, ב] ועירובין [ק"א ע"א], אמר רב יודא האי מדורתא ממטה למעלה אסור ממעלה למטה שרי, עיי"ש רש"י ותוס' דממטה למעלה אסור משום דהוא דרך בנין, אבל ממעלה למטה דהיינו לפרוש הגג תחלה ולהחזיקו בידי אדם שרי משום דאין דרך בנין בכך, ועיין גם בשבת [מג, ב ברש"י ותוס' שם, וכן בתוס' שבת קלח, א, ד"ה כסא], שכתבו וז"ל, אינו כן דרך עשיית אהל לעשות הגג תחלה ואחריו הדפנות ושרי עיי"ש, וקשה הא כל מלאכת שבת ממלאכת המשכן גמרינן, ובנין המשכן היה ממעלה למטה, דתחלה היו פורשין היריעות ובני אדם מחזיקין בו, א"כ חזינן דגם כי האי הוי דרך בנין, א"כ היה לן לאסור גם בדרך זה כיון דכל מלאכת שבת ממשכן גמרינן לה, ויפה העיר ויפה הקשה.

ויש להוסיף עוד לחזק הקושיא, דהרי [בשבת כח, א] ילפינן דפשתן אקרי אהל, ופרש"י [ד"ה משכן] ותוס' שם [ד"ה ויפרוש] דילפינן מייריעות דשש דהוא הוא המשכן, ונקרא אהל דכתיב [שמות לט, לב] משכן אהל מועד, הרי דהיריעות שש אקרי אהל, ואהל זה נבנה מלמעלה למטה, א"כ חזינן דגם בנבנה מלמעלה למטה הוי אהל, ולא כדברי תוס' דשבת הנ"ל שכתבו אינו כן דרך עשיית אהל לעשות הגג תחלה ואחריו